

VLAAMSCH VERWEER, Vlaams-nationale militantengroep.

In 1928 kwam op initiatief van Jan van Hoogten het **Algemeen Vlaamsch Nationaal Jeugdverbond** (AVNJ) tot stand als een overkoepeling van de verschillende Vlaamsche Wachten in de provincie Antwerpen. Een van de departementen van dit Jeugdverbond was het Vlaamsch Verweer. Het stond rechtstreeks onder leiding van het Jeugdverbond en rekruteerde zijn militanten uit de verschillende Vlaamsche Wachten. De leden van het Verweer waren gewapend met een stok, traden op onder commando en droegen een zwarte flat. Later werden daar een grijs hemd en rijbroek aan toegevoegd. De voornaamste taak van de militanten was het beschermen van Vlaamse betogingen maar zij lokten ook vaak incidenten uit met franskiljonse tegenstanders of met de ordediensten. Door hun geüniformeerd optreden kregen zij ook in eigen kringen – onder meer van het **Verbond der Vlaamse Oud-strijders** (vos) – heel wat tegenkanting.

De groep was aanvankelijk een Antwerps initiatief en telde niet meer dan enkele tientallen leden. Later onstonden er echter ook buiten Antwerpen groe-

pen die naar de naam Vlaamsch Verweer luisterden en onder het AVNJ ressorteerden.

In de loop van 1930 ontstonden er moeilijkheden binnen het Vlaamsch Verweer Antwerpen wat leidde tot het ontslag van **Jef Missoorten** en **Bert Meuris** en de oprichting van de **Vlaamsche Militie**. Het Vlaamsch Verweer werd ontbonden maar een jaar later weer opgericht door Van Hoogten. Bij het ontstaan van het **Vlaamsch Nationaal Verbond** (VNV) werd het Vlaamsch Verweer feitelijk de militie van het VNV. Als gevolg van de wet op de private milities (29 juli 1934) werd het Vlaamsch Verweer opnieuw ontbonden. De meeste leden kwamen later in de **Grijze Brigade** terecht.

LITERATUUR: J. Creve, *Recht en Trouw. De Geschiedenis van het Verdinaso en zijn milities*, 1987; – B. de Wever, *Greep naar de macht. Vlaams-nationalisme en Nieuwe Orde. Het VNV 1933-1945*, 1994; – J. Creve, 'Jef Missoorten, de Vlaamse Militie en het Verdinaso', in WT, jg. 57, nr. 1 (1998), p. 29-43.

JAN CREVE